
Kongens Fortjenstmedalje til Helle Nesvold ved overgrepsmottaket i Oslo

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

vilde.baugsto@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Nesvold har gjennom flere tiår arbeidet for personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep.

RØRT: Helle Nesvold under utdelingen av Kongens Fortjenstmedalje i Oslo Rådhus.
Foto: Vilde Baugstø.

Helle Nesvold, overlege ved overgrepsmottaket på Legevakten i Oslo, mottok tirsdag 18. juni Kongens Fortjenstmedalje for sitt arbeid for personer utsatt for seksuelle overgrep.

Nesvold er i tillegg til jobben på legevakten også ansatt i Norsk kompetansesenter for legevaktmedisin og er medlem av Den rettsmedisinske kommisjonen.

Pionerarbeid

Overgrepsmottaket i Oslo var det første i Europa av sitt slag, og ble åpnet i januar 1986.

– Det å arbeide med vold i nære relasjoner, voldtekter og seksuelle overgrep har jo på mange måter vært et pionerarbeid. Jeg vil tro at da du begynte å jobbe med dette, så var temaet i enda større grad enn i dag preget av fortielse, skyld og skam, som gjorde det vanskelig å oppsøke hjelp i det hele tatt, sa ordfører i Oslo, Marianne Borgen, da hun delte ut medaljen til Nesvold.

Ordføreren pekte på viktigheten av å ha et slikt tilbud: I fjor var det 628 saker ved overgrepsmottaket i Oslo.

– Som fundament for overgrepsmottaket lå en erkjennelse av at overgrepsutsatte trenger omfattende akutt hjelp. Denne form av medisinsk undersøkelse og behandling, kriserådgivning og rettsmedisinsk dokumentasjon med sporsikring. For første gang fikk overgrepsutsatte et helhetlig helsetilbud, på ett sted, på sine premisser – uavhengig av om forholdet var politianmeldt eller ikke, sa Borgen.

En pådriver

Overgrepsmottaket i Oslo har vært viktig i arbeidet med å bygge opp flere mottak andre steder i landet.

– Oslo-mottaket ved Helle Nesvold bidro i utviklingen av journaler og sporsikringsutstyr som er blitt landsgjeldende. Hun har vært en pådriver for at helsetjenesten skal se sitt rettsmedisinske ansvar, sa Borgen og fortsatte:

– Samhandling mellom overgrepsmottaket og andre deler av helsetjenesten, er i dag en integrert og essensiell del av arbeidet. Mye takket være Nesvolds mangeårige arbeid og nettverksbygging.

– Faglige u-landsområder

Helle Nesvold selv takket mange da hun mottok medaljen. Også pasientene, som hun fortalte hadde både berørt og inspirert henne og kollegaene ved overgrepsmottaket.

– Jeg er veldig rørt over å ha blitt nominert til dette. Det er så mange som gjør en stor innsats på dette feltet, og mitt arbeid har på ingen måte vært et enkeltmannsforetak. Mange er med å trekke lasset, sa Nesvold.

Hun pekte på store utviklingen som har vært innenfor fagområdet.

– Legevakt, vold og klinisk rettsmedisin var faglige u-landsområder da jeg var nyutdannet medisinstudent. Fagutvikling har alltid appellert. Likeledes er det en appell i å se at man kan gjøre nytte på et område med stort skadepotensiale.

Og så er det noe med at i en kompleks verden, så er det godt å kunne sortere noe som rett og noe som galt, sa Nesvold.

Moralsk pekestokk

I sin takketale kom også Helle Nesvold med det hun kalte en «moralsk pekestokk».

– Jeg er flasket opp med en stolthet over norsk, offentlig helsevesen, men nå tillater jeg meg å være litt bekymret. For å sette det på spissen – helsevesenet kan ikke styres på butikk. Gode helsearbeidere ønsker å gjøre en god jobb. De ønsker å snakke med pasientene og ha en viss kontinuitet i arbeidet, noe som er vesentlig for å oppnå gode resultater. Dagens helsevesen krever styring med en stø samfunnsmedisinsk hånd, sa Nesvold og la til:

– Jeg tror faktisk at hvis dagens styringsform hadde vært organisasjonsformen på 80-tallet, så måtte vi kanskje ha ventet like lenge som finnene på et overgrepsmottak – og de kom først i gang i fjor, over 30 år etter oss.

Kongens Fortjenstmedalje ble stiftet av Kong Haakon VII 1. februar 1908. Den deles ut som belønning for innsats av særlig samfunnsgavnlig natur på områder som kunst, kultur, vitenskap, næringsliv, sosialt og humanitært arbeid. I vurderingen av kandidater, blir det lagt avgjørende vekt på samfunnsnyttig innsats over lengre tid, inkludert frivillig arbeid og engasjement.

Publisert: 19. august 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.